

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2972/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Szekszárdi Törvényszék 8.Pkf.20.217/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Szutyányi Zoltán (a továbbiakban: indítványozó) a Szekszárdi Törvényszék 8.Pkf.20.217/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését.
- [2] 2. Az indítvány alapjául szolgáló ügy kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása volt.
- [3] 2.1. A Paksi Járásbíróság 5.P.20.158/2022/19. számú ítéletével az indítványozó házasságát felbontotta, a kapcsolatukból született két gyermek szülői felügyeletére, a felek közös lakóhelyéül szolgáló ingatlan kizárólagos használatára a kérelmezettet (indítványozó volt házastársát) jogosította fel, szabályozta a kérelmező és a gyermekek közötti kapcsolattartást.
- [4] Az indítványozó volt házastársa 2023. október 28. napján az indítványozó részére a kapcsolattartást megtagadta, ami miatt az indítványozó eljárást indított.
- [5] A házasság felbontása és az elmaradt láthatás közti időszakban a kapcsolattartást az indítványozó hektikusan gyakorolta, majd 2023 májusától több alkalommal is volt házastársa engedélye nélkül és akarata ellenére jutott be a volt házastárs ingatlanába. Erre tekintettel a Paksi Rendőrkapitányság 17040/250-3/3023.bü. számú határozatával ideiglenes megelőző távoltartást, majd a Paksi Járásbíróság 5.Pk.50.067/2023/8-I. sorszámu határozatával 14 nap időtartamú megelőző távoltartást rendelt el a volt házastársra, a gyermekekre, illetve a lakhelyükül szolgáló ingatlanra vonatkozóan. Ennek szabályait azonban az indítványozó több alkalommal

megszegte, ami miatt a Paksi Járásbíróság 7.Sze.68/2023/3. számú határozatában figyelmeztetésben részesítette, illetve ingóságok jogosulatlan elvitele miatt a rendőrhatalóság előtt 17040/2844/2024.id. számon, zaklatás miatt 17040/250/2023.bü. számon indult eljárás. A Paksi Járásbíróság 5.Pk.50.092/2023/9-I. számú végzésével az indítványozó megelőző távoltartását rendelte el 2023. június 27. napjától 2023. július 27. napjáig azzal, hogy köteles távoltartani magát a volt házastársától, a gyermekektől, valamint lakhelyükül szolgáló, illetve e gyermekek tulajdonába tartozó nyaralótól.

- [6] Az időközben készített szakpszichológusi vélemény alapján a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály TO-03C/20/00876-14/2023. és TO-03C/20/00876-15/2023. számú, 2023. szeptember 27. napján meghozott határozataival elrendelte a gyermekek védelembe vételét. Emellett a Paksi Rendőrkapitányság Dunaföldvári Rendőrőrs 17040/5155/2023.id. számon 2023. augusztus 23-án megelőző távoltartást rendelt el az indítványozó szülei vonatkozásában is. A Paksi Járásbíróság 18.Pk.50.117/2023/8. sorszámú végzésével a megelőző távoltartást nem rendelte el. Az indítványozó volt házastársa 2023. október 17-én előterjesztett keresetlevelében a Paksi Járásbíróság 5.P.20.158/2022/19. számú ítélete szerinti kapcsolattartás megváltoztatását kérte. A Paksi Járásbíróság 2.P.20.389/2023/14. számú végzésében a kapcsolattartást ideiglenes intézkedéssel szabályozta, megváltoztatva a korábbi ítélete szerinti kapcsolattartást, amelyet a másodfokon eljáró Szekszárdi Törvényszék – figyelembe véve a 7.Pk.50.121/2023. számú ügyben keletkezett egyesített igazságügyi pszichológus és igazságügyi pszichiáter szakértői véleményben foglaltakat – 12.Pkf.20.070/2024/3. számú végzésével helybenhagyott.
- [7] A 2023. október 28-án elmaradt kapcsolattartást követően az indítványozó 2023. november 9. napján iktatott, kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítványozó volt házastársa elismerte, hogy megtagadta a kapcsolattartást, ezzel összefüggésben hivatkozott a 7.Pk.50.121/2023. számú, a 7.Pk.50.122/2023. számú, a 7.Pk.50.137/2023. számú, a 7.Pk.50.148/2023. számú és a 7.Pk.50.153/2023. számú ügyben beadott nyilatkozataira.
- [8] Az elsőfokon eljáró Paksi Járásbíróság 7.Pk.50.160/2023/12. számú végzésével a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása, a 2023. október 28. napjától esedékes őszi kapcsolattartás pótlása iránti kérelmet a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bnptv.) 22/A. § (1) bekezdésére, 22/B. § (4) bekezdés a)–d) pontjaira hivatkozással elutasította. Döntésében figyelembe vette a Paksi Járásbíróság 7.Pk.50.121/2023. számú ügyében keletkezett egyesített igazságügyi pszichológus és igazságügyi pszichiáter szakértői véleményt, a felek korábbi ügyekben tett nyilatkozatait.

- [9] Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Szekszárdi Törvényszék 8.Pkf.20.217/2024/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését fellebbezett részében megváltoztatta. Megállapította, hogy az indítványozó házastársa nem tett eleget a 2023. október 28-tól esedékes időszakos kapcsolattartási kötelezettségének. Felhívta az indítványozó volt házastársát, hogy a kapcsolattartás döntéshozatalkor hatályos szabályai szerinti feltételek mellett tegyen eleget a kapcsolattartásnak a végzés kézhezvételét követően, ugyanakkor az elsőfokú döntésnek az elmaradt kapcsolattartás pótlására irányuló kérelmet elutasító részében helybenhagyta. A kapcsolattartás elmulasztását illetően felhívta a figyelmet arra, hogy annak ténye nem volt vitatott az eljárásban, az önhiba kimentését pedig a másodfokú bíróság szerint nem indokolja az indítványozó szakértői vélemény szerinti állapota. A már megállapított kapcsolattartás tekintetében nem minősül kellő indoknak egy olyan folyamatosan fennálló körülmény, ami a kapcsolattartás rendezése iránti eljárásban értékelendő. Az elmaradt kapcsolattartás időpontjában a Paksi Járásbíróság 5.P.20.158/2022/19. számú ítéletével szabályozott kapcsolattartást kellett volna biztosítania az indítványozó volt házastársának. Ugyanakkor a pótlás tekintetében a másodfokú bíróság figyelembe vette a Szekszárdi Törvényszék 2024. február 22. napján kelt 12.Pkf.20.070/2024/3. számú végzésével helybenhagyott, a Paksi Járásbíróság 2023. december 28. napján kelt 2.P.20.389/2023/14. számú végzésében foglalt ideiglenes intézkedést, valamint értékelési körébe vonta a felek között létrejött, a Paksi Járásbíróság 2024. május 15. napján jogerőre emelkedett 2.P.20.389/2023/3 I-II. számú végzésével jóváhagyott ideiglenes hatályú egyezséget. Ezek alapján azt állapította meg, hogy a megváltoztatott kapcsolattartás szabályai szerint az elmaradt, a 2023. október 28. napjától esedékes időszakos kapcsolattartás pótlása a megváltozott körülményekre tekintettel már nem lehetséges, ezért az elmaradt kapcsolattartás pótlására vonatkozó kérelmet elutasító elsőfokú döntést helybenhagyta.
- [10] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § -a alapján, amelyben kérte a támadott jogerős döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján.
- [11] 3.1. Eredeti indítványában az indítványozó arra hivatkozott, hogy mint különélő szülő jogosult a gyermekével zavartalanul kapcsolatot tartani az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján. A gondozó szülő azonban nem adja át részére a gyermekeket időszakos kapcsolattartásra. Az indítványozó szerint *contra legem* döntést hoztak a bíróságok, ugyanis a Bnptv. 22/A. § (2) bekezdés b) pontja alapján ha a kérelmezett megszegte a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, akkor a bíróság felhívja a kérelmezettet, hogy a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa. A támadott bírósági döntések azonban arra

tekintettel nem tették ezt lehetővé, hogy időközben megváltozott a kapcsolattartás rendje, ennek a körülménynek azonban nem lehet jelentősége a kapcsolattartás pótlása körében. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Kúria Kvf.38.269/2019/4. sz. ítéletében foglaltakra. Az indítványozó álláspontja szerint az indítvánnyal támadott bírósági döntésekben megjelenő értelmezéssel a bíróságok kiüresítették az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt kapcsolattartáshoz való alapjogát. Erre tekintettel kérte a jogerős végzés megsemmisítését.

- [12] 3.2. Az indítványozó indítvány-kiegészítésben eredeti indítványát azzal egészítette ki, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján a kapcsolattartás pótlására is alapjoga van, s ezt üresítette ki az indítvánnyal támadott jogerős végzés. Hivatkozott a 3068/2022. (II. 25.) AB határozatra, a 14/2023. (VII. 24.) AB határozatra, illetve arra, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:182. § (2) bekezdése alapján is a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartást pótolni kell.
- [13] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [14] 4.1. Az indítvánnyal támadott felülvizsgálati ítéletet az indítványozó 2024. július 30-án vette át, az alkotmányjogi panaszt 2024. július 30-án nyújtotta be az elsőfokú bíróságon. Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [15] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett végzéssel zárult ügyben felperes volt.
- [16] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható. Az indítvány Alaptörvényben biztosított jog sérelme körében megjelölte az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését. Az alkotmányjogi panasz megfelel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt követelménynek.
- [17] 4.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt egyes követelményeknek.
- [18] Az indítvány pontosan megjelölte a támadott bírósági döntést és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését.

- [19] A határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya” {lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány eleget tesz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés szerinti követelményeknek, ezért a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak.
- [21] 5. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [22] 5.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem vet fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, figyelemmel arra, hogy *contra legem* jogértelmezésre hivatkozott indítványában, vagyis a támadott végzésben foglalt bírósági jogértelmezést és annak alkalmazását vitatta.
- [23] Az indítvány nem vet fel továbbá alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem. Az indítványozó által is hivatkozott 3068/2022. (II. 25.) AB határozat ugyanis a következőket állapította meg: „[k]onkuráló alapjogi pozíciók esetén, vagyis amikor – mint jelen esetben – az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti, az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bíróságoknak közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie. Ennek lényege, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedni, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek. Abban az esetben tehát, ha a bíróságoknak olyan jogvitában kell eljárniuk, amelyben az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti, az érintett alapvető jogok védelmi körének feltárásával és az érintett alapvető jogok összemérésével („kíméletes kiegyenlítésével és méltányos egyensúlyba hozásával”) kell döntésüket meghozniuk. Ennek során a bíróságok

számára lényeges szempont, hogy az érintett alapvető jogok lényeges tartalma nem üresíthető ki, és az alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettségét biztosítani kell {lásd például: 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [66]-[70]; [3067/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [31]].} {Indokolás [27]}

- [24] Az Alkotmánybíróság ebben a kérdésben folytatott gyakorlata értelmében ez azt jelenti, hogy „(...) a bíróság nemperes eljárásában abban a kérdésben vesz fel bizonyítást, állapít meg tényállást, hogy melyik szülő felróhatóságára vezethető vissza a kapcsolattartás elmaradása. [...] Alkotmányjogi értelemben a bíró döntésével a gyermek, a különélő és az együttélő szülő alapjogainak (magánszféra védelme – VI. cikk (1) bekezdés; gondoskodáshoz – XVI. cikk (1) bekezdése; illetve a neveléshez való jog XVI. cikk (2) bekezdése) egyidejű érvényre juttatását szolgálja. A bírói döntést ezért az alapjogok érvényesítésénél a kíméletes kiegyenlítés, a méltányos egyensúly mércéje kell jellemezze {3067/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [20]–[26], [65]].} {3440/2022. (X. 28.) AB határozat, Indokolás [49]}.
- [25] A kapcsolattartás pótlását illetően pedig a következőképpen fogalmazott az Alkotmánybíróság: „[a] pótlás elrendelése során elsődlegesen mindig a *gyermek legjobb érdekét* kell szem előtt tartani. Amint azt a Gyer. 30. § (6) bekezdése kifejezetten elő is írja, „[a]z elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését” [vö. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételét előíró 2. § (1) bekezdésével]. Ebből az következik, hogy az elmaradt kapcsolattartást fő szabály szerint – ha ennek jogszabályi feltételei fennállnak – pótolni kell, a praktikus nehézségeket az önkéntes teljesítésre kitűzött határidő meghatározásakor [Bpnt. 22/C. § (2) bekezdés *b*) pont] figyelembe kell venni, de önmagában a pótlásnak nem lehet akadálya ilyen nehézségek fennállása. Abból kell tehát kiindulni, hogy a különélő szülővel való kapcsolattartás a gyermek érdekét szolgálja. Ezzel szemben viszont, ha az ügy egyedi körülményei alapján elvégzett bírói mérlegelés eredményeképpen az állapítható meg, hogy a pótlás bármilyen ok miatt ténylegesen nem állna a gyermek érdekében – például a pótlások hossza vagy torlódása aránytalanul nagy terhet jelentene neki, illetve a pótlás adott esetben a gyermek érzelmi stabilitását, iskolai tanulmányainak a végzését veszélyeztetné stb. –, akkor annak elrendelésére nem kerülhet sor. E körben ugyanis a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való joga elsődleges és minden más érintett érdekét megelőzi.” {3068/2022. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [35]}
- [26] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a fenti megállapításokhoz képest a bírósági döntés eleget tett a fent idézettek szerinti konkuráló alapjogok közti kiegyenlítés követelményének és az indítvány – azáltal, hogy kizárólag a különélő szülő

kapcsolattartási jogára tekintettel állította az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének sérelmét –nem vetett fel alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést.

- [27] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján azt állapította meg, hogy az indítvány tartalmilag a támadott bírósági döntés felülbírálatára irányul, az indítványozó azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogellenesnek tartja az ügyében hozott jogerős döntést, vagyis – tartalmát tekintve –a jogerős végzés jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja, és lényegében egy megismételt felülvizsgálati eljárásra irányul.
- [28] Az Alkotmánybíróság – figyelemmel a fentiekben tett megállapításaira – rámutat végezetül arra is, hogy önmagában az, hogy az indítványozó a számára hátrányos, de egyébként részletesen megindokolt bírói döntések érvelését tévesnek, hibásnak, sérelmesnek, illetve a saját meggyőződésével ellentétesnek tartja és vitatja, nem alkotmányossági kérdés, így nem ad alapot a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének a kimondására, ekként az alkotmányjogi panasz befogadására és érdemi vizsgálatára.
- [29] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítvány nem teljesíti az Abtv. 29. §-ában a befogadás feltételeként előírt alternatív kritériumok egyikét sem, ekként annak befogadására és érdemi vizsgálatára nincs lehetősége.
- [30] 6. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 29. §-ára,– megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért azt az Abtv. 56. § (2)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 17.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró